

Antibioticum-gevoeligheid

De antibioticumgevoeligheid van bacteriën volgen is een heel belangrijk onderdeel van de monitoring van de varkensgezondheid. Als bij pathologisch onderzoek van ingezonden dieren een ziekteverwekkende bacterie wordt aangetroffen, onderzoekt GD in veel gevallen of de bacterie gevoelig is voor de antibiotica die voor die ziektekiem bedoeld zijn (de eerstekeusantibiotica).

Bacterie	Antibiotica	2015	2014	2013
Actinobacillus pleuropneumoniae (o.a. borstvliesontsteking)		± 150 isolaten per jaar		
Eerste keus	Tetracyclines	5	3	2
	Florfenicol	0	0	0
	Tilmicosine	8	22	1
	Trim-Sulfa	6	4	3
Bordetella bronchiseptica (o.a. niezen, snuffelziekte)		± 150 isolaten per jaar		
Eerste keus	Tetracyclines	9	3	7
	Trim-Sulfa	64	22	15
Escherichia coli (diarree, slingerziekte)		± 250 isolaten per jaar		
Eerste keus	Trim-Sulfa	65	76	71
	Oxytetracycline	70	79	75
Tweede keus	Colistine	1	4	4
Salmonella (o.a. diarree, bloedvergiftiging)		± 70 isolaten per jaar		
Eerste keus	Trim-Sulfa	30	27	32
	Oxytetracycline	85	86	92
Tweede keus	Colistine	0	0	3
Streptococcus suis (o.a. hersenvliesontsteking)		± 550 isolaten per jaar		
Eerste keus	Benzylpenicilline	0.2	5	3
	Trim-Sulfa	2	5	4
	Oxytetracycline	75	78	81

Als je een tweedekeusantibioticum wilt inzetten is het nodig om onderzoek te laten doen, want dan moet duidelijk zijn dat een beschikbaar eerstekeusmiddel niet werkzaam is. GD gebruikt de gegevens ook om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van resistentie. Dat is niet alleen van belang voor de diergezondheid, maar zeker ook voor de gezondheid van mensen.

De tabel toont de antibioticumgevoeligheid van een aantal bekende ziekteverwekkers in de afgelopen drie jaar. Het goede nieuws is dat voor de meeste antibiotica geldt dat de ziekteverwekkers de laatste jaren gevoeliger zijn geworden. Een knelpunt is dat de eerstekeusantibiotica tegen *E. coli* en salmonella onvoldoende werkzaam zijn. Het goed werkzame middel colistine is een tweedekeusmiddel omdat het ook voor mensen een belangrijk antibioticum is. Gelukkig hebben we in 2015 nauwelijks resistente stammen van *E. coli* en geen enkele resistente salmonella gevonden.

Tabel: percentage ongevoelige bacteriestammen die in het GD-laboratorium zijn gekweekt uit ingezonden materiaal (gestorven dieren, organen, mest).

Al sinds 2002 houdt de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) zich intensief bezig met de uitvoering van de diergezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere de diersectoren, de zuivel, het ministerie van EZ, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.